СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

РІК LVI. Ч. 81. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 8-го КВІТНЯ 1948. No. 81. JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, APRIL 8, 1948. VOL. LVI.

ТРИ ЦЕНТИ в Зл. Д. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном. Тел. „Свободи": BErgen {4-0237 / 4-0807} — Тел. У. Н Союзу: BErgen 4-1016 THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

У КОНҐРЕСІ ВНЕСЕНО ЗАКОНОПРОЄКТ ДЛЯ ЛЕТУНСЬКОЇ ПЯТИРІЧКИ

Вашингтон, 6 квітня. — У сенаті зголошено 21 законопроєктів і резолюцій з домаганням Конгресової Ради Авіяційної Політики, щоб упродовж пяти літ розбудувати до найвищих можливостей американську могутність у повітрі. Ті самі законопроєкти передано теж і палаті репрезентантів. Ціллю проєктів є приступити негайно до поширення авіяційної оборонної програми до 70 летунських одиниць. Праця має йти безупину і конґрес мав би призначити для неї гроші так, щоб не було потрібно починати дискусії кожного року наново і звертати до федерального скарбу не зужиті фонди.

З огляду на зголошену програму авіяції сенат відложив дискусію над негайним ухваленням поборового закону і закону про загальний військовий вишкіл аж до виснення, яке відношення авіяційна програма може мати на згадані справи.

НОВИЙ РІД АТОМОВОЇ ЗБРОЇ.

Вашинґтон. — Обережні інформації про винахід нового роду атомової зброї подав Дейвид Е. Лілієнтал, предсідник Комісії Атомової Енергії в промові в Красвім Пресовім Клубі. Він згадав про „фантастичні зброєння" і виявив, що над новою зброєю переводять досліди в околиці Еніветок на Тихому океані. Він сказав, що нові винаходи є в стадії найбільшого розмаху і ми не сміємо його прогайнувати.

БУДУТЬ РЕЄСТРУВАТИ КОМУНІСТІВ.

Вашинґтон. — Зпоміж різних проєктів для обезсилення комуністичних конспірацій, ясно скристалізований уже один, а це, щоб перевести реєстрацію кожного комуніста в Злучених Державах. Це виявив предсідник комісії неамериканських діянь, конґресмен Дж. Парнел Тамес. Комісія відбула тайне засідання, щоб призадуматися, який матеріял про комуністичні затії подати до прилюдного відома вже біжучого тижня. Деякі зарядження в справі обмеження діянь комуністів будуть дуже драстичні, як казав Тамес, одначе не буде заборони Комуністичної партії в Америці.

РОБІТНИЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ ПЕСИМІСТИЧНО НАСТРОЄНІ В СПРАВІ ВИБОРІВ.

Ню Йорк.—На зібранні нюйорських учителів у Таймс Гол промовляв фінансовий редактор щоденника Ню Йорк Таймс, Джан Дж. Форест в справі бизнесових виглядів на майбутнє. Він виявив погляд, що нема потреби боятися фінансової скрути тепер, коли вже наладнана Програма Видужання Европи. Саме тому, що вигляди на бизнис є корисні, робітничі організації не матимуть підстави до невдовілля. Тому провідники робітничих організацій не мають виглядів на переведення своїх кандидатів при найближчих виборах до конґресу. Цей погляд потвердив репортер Таймсу А. Г. Раскін, який спеціялізується у збиранні вістей з робітничої ділянки. Справу погіршує ще кандидатура Генрія Волеса, який збере довкруги себе елементи вічно невдоволені і тим причиниться до перемоги республиканських кандидатів. Республиканці, певні перемоги, не схочуть робити уступств в користь робітничого руху, твердить Раскін.

ХОЧУТЬ БІЛЬШЕ ПРАВДИ ПРО РОСІЮ.

Балтимор, Мд. — Драстичної реорієнтації програми „Голос Америки" зажадав конґресмен Джан Дейвис Ладж з Конетикат на зїзді учителів здоровя. „Коли Росія розсіває брехні про нас, ми повинні говорити правду про Росію", твердив Ладж. Він домагався зміни програми Голосу Америки в тому напрямі, щоб загал знав усю правду. „Нам треба поборювати євангелію нігілізму завзятою відновою нашої віри", закликав конґресмен. Щоби виграти боротьбу зі Сталіновими термітами, Америка мусить мати здорове населення.

ЛУЇСА ПОКЛИЧУТЬ ПЕРЕД СУД ЗА ПОГОРДУ СУДУ.

Вашинґтон. — Генеральний прокуратор Там С. Кларк обвинувачує Джана Л. Луїса і Юнайтед Майн Воркерс оф Амеріка в погорді суду. Юнія й її предсідник дістали судовий наказ, щоб спонукати 350,000 вуглекопів залишити страйк і станути до праці в понеділок 5 квітня, одначе не виконали цього наказу. Крім того вийшли ще 7,000 шахтярів твердого вугілля на страйк з прихильности до вуглекопів мягкого сугілля. Так само Луїс не явився на переговори з власниками копалень у вівторок 6 квітня, як цього домагався від нього федеральний суддя Метю МекҐвайр. Зате Луїс зажадав, щоб на конференції явився Бенджамин Ф. Ферлес, предсідник Юнайтед Стейтс Стіл Корпорейшен та Джордж М. Гомфрі, голова Пистбурґ Консолідейтед Кол Корпорейшен. Вони оба відмовилися від участи в конференції.

ВЕТЕРАНИ НЕ ХОЧУТЬ ВАНТАЖИТИ РОСІЙСЬКИХ КОРАБЛІВ.

Ню Йорк. — З власної ініціятиви багато робітників, які працюють на доках Ню Йорку і в Бруклині заявили, що не будуть помагати при вантаженні кораблів з набором до Совєтів. Початок зроблено при вантаженні совєтського корабля Росія, який стоїть у причалі при 35 вулиці в Брукліні. Загалом відмовилося працювати для Москви 105 докових робітників. Більшість з них це воєнні ветерани.

ПАНАМЕРИКАНСЬКИЙ ТИЖДЕНЬ.

Ню Йорк. — У виконанні зазиву президента Трумана діючий посадник міста Вінсент Р. Імпелітері проголосив в Ню ЙоркуПанамериканський Тиждень 11 до 18 квітня. Він візвав до участі в парадах на знак доброї волі у відношенні до інших американських республик. Головна парада відбудеться в суботу 17 квітня.

Американсько-Европейський Союз на овиді

Вашинґтон, 6. квітня. — Країни, які заключили Союз Західної Европи, отже Британія, Франція і спілка Бенелюкс, посягають тепер по формальний союз із Злученими Державами, як про це довідуються брати Алсопи, кореспонденти щоденника Ню Йорк Геральд Трибюн. Якщо сенатор Артур Г. Ванденберґ і інші конґресові провідники одобрять цей проєкт, тоді ще під час теперішної сесії конґресу ця справа може бути передискутована. Коли б показалося, що ця справа занадто важка під теперішню пору, тоді президент Труман буде шукати підтримки обох партій для проголошення однобічної декларації Америки для військової підтримки Західно-Европейського Союзу. На ділі йде про складення і признання сенатом союзу в рямцях Обєднаних Держав і на засадах договору з Ріо. Такий договір в практиці буде сильним зобовязанням Злучених Держав піти війною на боці Західно-Европейського Союзу, коли б він був нападений. Це знову потягне за собою співпрацю в різнородних ділянках прилюдного життя.

СЕН. ТЕФТ ЗА РЕОРҐАНІЗАЦІЮ ОБЄДНАНИХ ДЕРЖАВ — НАВІТЬ БЕЗ РОСІЇ.

Линколн, Небраска. — Сен. Роберт А. Тефт, аспірант на республиканського кандидата на президента, виголосив промову про закордонну політику Злучених Держав, скритикував уголову поведінку теперешньої адміністрації у відношенні до Росії і вийшов з пропозицією, щоб Злучені Держави змагали до ревізії чартеру Обєднаних Держав. Коли б тому противилась Росія, Тефт радить іти проти неї щоб осягнути співпрацю інших держав.

ВЕНЕСУЕЛЯ ЗА ПОКІНЧЕННЯ З КОЛОНІЯМИ В АМЕРИЦІ.

Богота, Кольомбія. — Справа колоній, над якою Злучені Держави не хочуть вести дискусії, виринула на Міжамериканській Конференції завдяки Венесуелі. Її делеґат, давніший президент Ромульо Бентакурт, заявив, що довіря до американської системи слабне тому, що в Західній півкулі існують ще колонії. Він не згадував по імені Британії, але згадав про Джамейку, Ґіяну і Антилі, які, як колонії, можуть становити небезпеку для Західної півкулі. Він вийшов з домаганням усамостійнення цих колоній як окремих держав.

МИНУЛОГО ТИЖНЯ МАЛА ВИБУХНУТИ ВІЙНА В ЕВРОПІ.

Вашинґтон. — Росія могла була викликати війну в Европі минулого тижня, одначе цього не зробила. Це є одна з найважливіших інформацій, які можна було дістати впродовж кількох останніх місяців про поведінку Росії й здогади, як вона наставлена до можливости війни. Цю справу обговорює в окремій синдикованій статті колюмніст Дейвид Лоренс і приходить до висновку, що Росія ще не готова до війни, отже тому її не почала. — Лоренс не згалує, чи нагодою до війни мала бути блокада берлінського залізничого двірця американцями.

РАДА БЕЗПЕКИ РОЗГЛЯДАЄ СПРАВУ ЧЕСЬКОГО ПЕРЕВОРОТУ.

Лейк Соксес, Н. Й., 7. квітня. — Рада Безпеки О.Д. продовжує розглядати справу большевицького перевороту в Чехословаччині та видвигнені чілійським представником обвинувачення проти Совєтського Союзу за інтервенцію в Чехословаччині та загрозу для світового миру. Сьогодні Рада Безпеки рішила більшістю 9 голосів, при двох совєтських здержаних, запросити нового вже совєтсько-чеського предсавника до участи в дискусії без права голосу. Дальші наради в цій справі відложено до понеділка, щоби дати чеським большевикам час на підготовку оборони.

ТАРАСЕНКО В СПРАВІ НОВИХ ЧЛЕНІВ ДО О.О.Д.

ПРОПОНУЄ ПРОВІРИТИ ПОДАННЯ ІТАЛІЇ І СОВЄТСЬКИХ САТЕЛІТІВ.

Лейк Соксес, Н. Й., 7. квітня. — Представник підсовєтської України в Раді Безпеки О. Д., Василь Тарасенко, вніс вчора формальну пропозицію, щоби Рада провірила щерез подання про прийняття в члени ООД Італії, рівночасно з поданнями Албанії, Болгарії, Фінляндії, Мадярщини, Зовнішньої Монголії та Румунії. Пропозицію Тарасенка вважається совєтською відповіддю на недавну пропозицію Америки, Британії і Франції, щоби Рада Безпеки розглянула подання Італії і Транс-Йорданії. Совєтський Союз вже два рази зложив своє вето проти прийняття Італії, а останню пропозицію західних союзників вважалося за намагання заставити большевиків зробити це ще третій раз перед італійськими виборами.

Перед завершенням поділу Німеччини

ЗАХІДНІ СОЮЗНИКИ ЗАПОВІДАЮТЬ ЗЛУКУ СВОЇХ ЗОН.

Дожидають рішення большевиків.

Берлін, 7. квітня. — На найближчі дні заповідається важливі проголошення, що мали б остаточно завершити поділ Німеччини та політичний розкол між західними союзниками і Совєтським Союзом. Генерал Л. Д. Клей, в своїй радіопромові до американського народу з нагоди Дня Армії говорив виразно про включення західної Німеччини в Програму Европейської Відбудови, про продовження окупації Німеччини аж до створення там твердих передумов миру та про потребу відповідного політичного оформлення західних зон. Передбачується цілий ряд господарських і політичних реформ в злучених американській і британській зонах, до яких мала б в найближчому часі долучитися теж французька зона, створюючи тоді з цілої західної Німеччини одну політичну і господарську цілість під спільним наглядом західних союзників та з широким самоуправлінням німців. В цьому напрямку вже відбулися різні наради. Рівночасно зі совєтського боку пригадується на „всенімецький плебісцит", що має початися 23. травня, згідно з недавним рішенням „все-німецького конґресу для єдности і справедливого миру", що його були влаштували Совєти в своїй зоні Берліну. Тому, що західні союзники не дали дозволу на цей плебісцит в своїх зонах, він буде чисто совєтською справою.

СОВЄТИ ДОМАГАЮТЬСЯ ПОСТАВЛЕННЯ ПОЗА ЗАКОНОМ... НАРОДОВБИВСТВА.

Лейк Соксес, Н. Й., 7. квітня. — Совєтський Союз вніс до підкомітету О.Д. в справах міжнародного права формальну резолюцію, щоби поставити поза законом масове винищування народів з расових, релігійних та інших причин. Совєтська пропозиція виглядає на справжній глум, бо відомо, що сьогодні, після ліквідації націзму, Совєти це єдині це масове народовбивство продовжують.

СПРАВА БЕРЛІНСЬКОЇ КРІЗИ В БРИТАНСЬКОМУ ПАРЛЯМЕНТІ.

Лондон, 7. квітня. — Совєтсько-західна політична кріза в Берліні, доведена до вершка спричиненою Совєтами недавною катастрофою британського літака, була сьогодні предметом нарад в британському парляменті. На запити послів в цій справі відповідав секретар закордонних справ, Е. Бевин, стверджуючи, що совєтський головнокомандуючий дав задовольняюче виправдання, хоча ще дожидається відповідної заяви совєтського уряду. З останніх подій в Берліні виявляється, що Совєти ще не приготовані на те, щоби спровокувати кінцеву крізу і тому їхні дотеперішні провокації є тільки „пробними бальонами" для становища західних союзників. Бевин виразно виявив британську рішучість в справі Німеччини та повну однозгідність з іншими західними союзниками під цим оглядом.

ФРАНЦІЯ ВІДКИНУЛА СОВЄТСЬКИЙ ПРОТЕСТ В СПРАВІ НІМЕЧЧИНИ.

Париж, 7. квітня. — Французький міністер закордонних справ, Жорж Бідо, в окремій ноті до місцевого совєтського амбасадора, відкинув в імені всіх трьох західних союзників совєтський протест проти їх конференції в справі Німеччини, що відбулася в Лондоні. Совєтська нота була вислана ще на початку минулого місяця. Західні союзники в своїй відповіді відкидають совєтські обвинувачення та стверджують, що ця конференція була створеною Совєтським Союзом конечністю, з огляду на постійний совєтських саботаж спільної політики союзників в Німеччині.

ПІДПИСАНО СОВЄТСЬКО-ФІНСЬКИЙ ДОГОВІР

Лондон, 7 квітня. — Згідно з повідомленням московської радіовисильні, вчора ввечорі підписано в Москві совєтсько-фінський військовий договір, що робить з Фінляндії форпост совєтської оборони, або нападу на півночі. Договір підписали в приявності Сталіна совєтський міністер закордонних справ, Молотов, та Фінський премієр, Пауно Пеккаля. В постановах договору, підписаного на 10 років, передбачується, що Фінляндія повинна ставити опір на випадок збройного нападу через її територію на Совєтський Союз та повинна прийняти совєтську військову допомогу на випадок потреби. В кінцевій промові фінський премієр заявив, що в Москві були для Фінляндії „доброзичливі", поробили їй всілякі уступки та рішили не встрявати у фінські внутрішні справи. Приявність Сталіна при підписуванні договору свідчить про вагу, яку тій справі зі совєтського боку надається. Підписаний з Фінляндією „договір" остаточно замикає советську форпостну лінію від Середземного моря аж до Ледового океану, яку можна однаково добре використати для оборони і для нападу.

ШВЕЦІЯ ЗАПОВІДАЄ ЗБРОЙНУ НЕВТРАЛЬНІСТЬ НА ВИПАДОК ВІЙНИ.

Стокгольм, Швеція, 7 квітня (АП). — Шведський міністер закордонних справ О. Унден вчора ввечорі заявив, що на випадок третьої світової війни Швеція знову вибрала б становище „збройної невтральности". Промовляючи на зібранні соціял-демократичної партії в Стокгольмі, Унден висловив думку, що поділ світу на два бльоки держав поважно збільшив правдоподібність нової війни та що теперішнє положення грозить можливістю перемінити Швецію у випадову базу одного, або другого бльоку, якщоб сама Швеція не мала досить сили, щоби могти оборонити свою невтральність.

ФРАНЦУЗИ ЗАПОВІДАЮТЬ ВІЙСЬКОВІ МАНЕВРИ.

Париж, 7 квітня. — З добре поінформованих французьких урядових джерел заявляють, що на літні місяці французька армія плянує перші після війни великі маневри своєї армії, з метою познайомити її командний склад з новою воєнно-стратегічною технікою, а вояків з практичним урудуванням новою зброєю. Не скривається факту, що відбудована французька армія забезпечується наймодернішою зброєю, яку постачають їй Британія та головно Америка.

ІТАЛІЙСЬКІ БОЛЬШЕВИКИ ЗАПОВІДАЮТЬ ГЕНЕРАЛЬНИЙ СТРАЙК.

Рим, 7 квітня. — На найближчий понеділок опанована комуністами італійська Генеральна Конфедерація Праці заповіла одногодинний генеральний страйк в цілій країні, на знак протесту проти скритовбивства сицилійського комуністичного провідника. В цілій країні дійшло до цілого ряду виступів і заворушень у зв'язку з передвиборчою акцією. З метою компромітувати Америку в очах італійських виборців, комуністи пускають сплетні, мовляв в найближчому часі до Америки на завжди будуть перевезені численні італійські культурні скарби.

МАНЕВРИ АМЕРИКАНСЬКОЇ ФЛОТИ БІЛЯ БЕРЕГІВ ГРЕЦІЇ.

Атени, Греція, 7 квітня (АП). — Місцева американська амбасада повідомила, що Американська Середземнозорська Флота почала свої „звичайні маневри" здовж південно-західного побережжя Греції. В самій Греції продовжуються бої грецьких військ з большевицькими партизанами в північних областях країни.

ВАРШАВА ДОМАГАЄТЬСЯ ДЕМОБІЛІЗАЦІЇ ПОЛЯКІВ В БРИТАНІЇ.

Лондон, 7 квітня. — Варшавський уряд знову звернувся до британського, домагаючись приспішення демобілізації поляків, що ще від часу війни залишились в британських уніформах. Кількість недомобілізованих польських вояків в британській армії подається на 30,000.

ПЕРШЕ ЗАСІДАННЯ НОВОГО РУМУНСЬКОГО ПАРЛЯМЕНТУ.

Букарешт, Румунія, 7 квітня. — Вчора відбулося перше засідання нововибраного румунського парляменту, що крім назви не має нічого спільного з парляментом, виконуючи сліпо накази Москви та її комуністичних пятиколонників в Румунії. Зі залі парляменту усунено всі познаки і символи минулого, з королівським троном включно.

БОЛГАРІЯ ОБВИНУВАЧУЄ ГРЕЦІЮ.

Софія, Болгарія, 7 квітня.— Болгарський комуністичний уряд звернувся вчора за посередництвом генерального секретара О.Д., Триґве Лі, до грецького уряду, домагаючись негайного звільнення трьох болгарських прикордонних сторожів, що їх мали схопити грецькі вояки. В ноті рівночасно обвинувачується Грецію за постійне порушування болгарського кордону та погрожується „консеквенціями".

БЕНЕШ У ПРАЗІ.

Прага, Чехословаччина, 7 квітня. — Вчора вернувся до Праги та обняв свою президентську резиденцію в замку Градчани чехословацький президент Едвард Бенеш, що від часу большевицького перевороту перебував „на відпочинку". Сьогодні Бенеш виголосить неполітичну промову з нагоди Міжнародного Дня та святкувань 600 річного ювілею Карлового Університету. З поодиноких місцевостей Чехословаччини повідомляють про всілякі прояви організації чеського протикомуністичного підпілля.

ШІСТЬОХ БРИТАНСЬКИХ ВОЯКІВ ЖЕРТВОЮ ЖИДІВСЬКОГО НАПАДУ.

Єрусалим, 7 квітня. — Вчора, під час несподіваного нападу жидівських терористів на британський магазин зброї недалеко Гайфи, згинуло шістьох британських вояків, включно з командантом табору. 7 інших були поранені. Напасники мали британські уніформи.

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзи Ситі і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Classified Advertising Department, 597—7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346 JERSEY CITY 3. N. J.

НОВИЙ НАСТУП ПРОТИ РЕЛІГІЇ В СОВЄТАХ

Теперішнє відношення Кремля до релігії виглядає так:

„Як у нашій країні затріюмфував соціялізм, соціяльні корені релігії зістали тим самим виеліміновані, одначе релігійні переконання ще існують як пережитки минулого у свідомості відсталих людей, ще досі з правила недостатнє вихованих та освічених".

Таке вичитав С. Л. Золцберґер в наспілім з Москви до Парижа журналі „Молодий Большевик" і передав до часопису Ню Йорк Таймс. Він цитує ще більше місць з цього числа (за грудень), де взивається Комсомол особливо вважати на молодь, щоб вона не дала себе заразити релігійними залишками темних людей старого покоління. Змагання до комунізму, пишеться там, вимагає „посиленої боротьби з усіми пережитками буржуазної ідеології та моралі, включно з релігійними забобонами і упередженнями".

С. Л. Золцберґер мав теж нагоду говорити в Европі з людьми, що щойно втекли зі Совєтів. Вони казали, що російська церковна верхівка пішла на руку кремлівському режімови аж до цеї міри, що вже навіть релігійні органи зачали мішатися в політику й атакувати західні, демократичні потуги. Тепер уже теж і журнал московського патріярха пише про Злучені Держави та Велику Британію в подібний спосіб, як їх представляє Громико в Обєднаних Державах, чи як про них пише совєтська пропаганда, себто як про „воєнних підбехтувачів" з чортівськими, агресивними замірами.

- Та як може цей журнал писати інакше, коли сам московський патріярх, голова церкви, благословить Сталіна як „Богом післаного". Цікаве в тих оповіданнях одначе це, що коли церковна верхівка цілком здеморалізована, то низове духовенство далі не піддається совєтському натискові й видно, що воно має ще вплив, бо якраз проти його впливу звернена стаття „Молодого Большевика".

Цей виступ совєтського уряду проти релігії, не є ніякою несподіванкою для тих, що визнаються на комунізмі й кремлівській політиці. Кремлівські „Уступства" релігії, якими так дуже врадувався президент Рузвелт і в справі яких, як видно з проголошуваних тепер спогадів, він інтервенював у Сталіна, були для Кремля тільки засобом до баламучення легковірних лібералів на Заході та витуманення від Аліянтів таких уступок у міжнародніх договорах, які тепер даються добре в знаки вже й самим Злученим Державам. Кремль осягнув таким робом це, що йому було потрібне, знаючи — як це слушно заповідали знавці — що скорше чи пізніше не тільки зліквідує „уступства", зроблені релігії в Совєтах, але навіть посилить безбожницьку пропаганду.

Та чого іншого можна сподіватись в державі, де релігійна людина не може займати ніякого уряду, а державна пропаганда голосить, що тільки неосвічені, темні й відсталі люди можуть бути релігійними! Зате треба дивуватись, що навіть тепер, коли ці речі такі ясні, знаходяться ще люди, а навіть і духовні особи, які говорять чи пишуть про свободу релігії в Совєтах, коли там є тільки свобода нищення релігії.

На чолі українського культурного походу в Америці

Америка — це чудова мозаїка найрізноманітніших рас, релігій і культур. Справді, немає в світі мови, якої не можна б почути в Америці, немає в світі святині, в якій не можна б помолитись в Америці і немає в світі культури, якій не можна б поклонитись в Америці. Це можливе тільки в свобідній Америці і все це разом створило сьогодні з Америки моральну і матеріяльну потугу, якій немає рівної в світі.

Під життєдайним промінням американської свободи росте, процвітає і видає чудові овочі американська культура. Урожайну почву приготовили для неї вже перші американські піоніри і від тоді її постійно засівають найкращим своїм культурним зерном поодинокі етнічні групи, що з усіх кінців світу протягом століть приїжджали на цю благословенну землю, шукаючи свободи та нового життя і вкладаючи в неї всі найкращі здобутки свого духа і своїх рук.

Сьогодні з гордістю можна твердити, що між тими різнонаціональними культурними сівачами в Америці не забракло теж українця. Теж неодно українське культурне зерно впало на плодючу американську землю і сьогодні воно вже видає знаменні плоди. Це на всіх багатьох культурних ділянках, від стислої науки починаючи, через різноманітні роди мистецтва аж на соціяльних формах та народніх звичаях кінчаючи, вплітаючись в цей один великий і чудовий вінок, що його й називаємо американською культурою.

На чолі цього українського культурного походу в Америці стоїть без сумніву батько американсько-українського життя, Український Народний Союз. В своєму розвитку він і під цим оглядом перейшов різні етапи, скрізь залишаючи незатерті сліди збірних культурних зусиль зорганізованої в ньому великої американсько-української сім'ї.

В статуті У. Н. С. сказано, що одною з головних цілей цеї організації є „ширити між своїми членами просвіту та дбати про їх спільний духовий і матеріяльний добробут". Перші основоположники і піоніри У. Н. С. ту ціль ще вияснили так: „двигнути нашу іміграцію з духової темряви і невіжества, розбудити в ній приглушене почуття гідности людини, стерти з неї печать рабства та отворити їй очі до світла, правди і знання".

Ці свої цілі і завдання Батько-Союз вже 55 років здійснює з питомою йому точністю і послідовністю. Погляньте довкруги себе. Всі ці наші народні доми, святині, школи, культурно-освітні товариства, всі вони як не безпосередньо то посередньо зв'язані з Батьком-Союзом, йому та його членам вони в такій чи іншій мірі завдячують своє повстання та свій ріст. Велика кількість всіляких видань, літературних і мистецьких творів, допомога молоді в науці, культурний зв'язок зі „Старим Краєм", все те носить на собі більшу, чи меншу печать Українського Народного Союзу. Головний Секретар УНС, Дмитро Галичин, який очолює Культурний Комітет при головнім уряді У. Н. Союзу, ствердив у своєму звіті на останньому річному засіданні, що тоді, як матеріяльний добір УНС можна зміряти мільйонами долярів, то його культурний вклад в загальноамериканську скарбницю та в наше американсько-українське громадське життя не дасться зміряти жодними реальними мірами, бо вони завжди будуть невистачальні.

З розвитком американсько-української громади та самого У. Н. Союзу, розвивались і збільшувались теж його культурні завдання. Багато ділянок культурної роботи, започаткованої У. Н. Союзом, з часом перейшли на інші, спеціяльно до тих цілей створені товариства і організації. Проте, Союз продовжує ними інтересуватися та їх всіляко піддержувати. Велику увагу Союз дальше звертає на виховання української молоді, піддержуючи її організації, спортові товариства та признаючи стипендії на її науку. Але за своє найбільш пекуче завдання Союз вважає тепер виведення української культури в широкий світ, її популяризацію в Америці, та здобування для неї щораз нових прихильників і робітників теж серед американців. Від сімох років У.Н. Союз, крім своїх періодичних публікацій в англійській мові (напр. Юкрейнієн Віклі), видає кожного року одну книжку в англійській мові про Україну та її культуру для англо-саського світу. Досі вийшли вже такі вартісні твори, як Грушевського: Історія України; Вернадського: Богдан, Гетьман України; Манінг: Українська Література; Чемберлин: Україна — Поневолена Нація; Манінга: Тарас Шевченко — Кобзар України і Історія України того ж автора. В підготовці вже є дальші видання, між ними теж великий українсько-англійський та англійсько-український словар.

Це тільки дуже загальниковий огляд і характеристика цеї великої культурної праці У.Н. Союзу, що її — як сказав його головний секретар — не дасться ані зважити, ані зміряти. Як до цього додати б ще ті величезні фонди, що їх У.Н.Союз видав, або допоміг зібрати на культурні цілі, тоді матимемо повне оправдання поставленого в заголовку твердження, що Український Народний Союз організує й веде теж і український культурний похід в Америці.

Це треба сказати на честь тим широким лавам Союзового членства і головно під увагу тим, що ще в його рядах не стоять. Бо членство в Українському Народному Союзі це не тільки матеріяльна користь і забезпека на старі літа та від всіляких нещасливих випадків, але в ще більшій мірі легітимація громадської зрілости, відповідальности та активної участи в цьому дружньому творчому змаганні, на ім'я якому: культура.

Лев Ясінчук.

ПРОМІНЬ У ТЕМРЯВІ

Коли вдуматися в душевне розположення українських скитальників в Австрії, де їх ненавидять і хотіли б позбутися, то треба дивуватися, відки в них береться стільки енергії вже не то на діяльність, але на вдержання самого існування одиноного свого легального, правно-оформленого товариства під іменем Братства св. Андрія в Інсбруку. Якщоб не заправленість у боротьбі (випадково саме тут живучих) борців за розвиток української культури й не їхня самовідречена впертість — то мабуть вже давно опали були б руки емігрантів й вони здали би були цю цінну позицію, не видержуючи натиску і всяких перешкод. Несповна чотирорічне існування цього Товариства таке цікаве й таке благословенне у вислідах своєї праці, дає стільки виявів енергії й ідейності його діячів, що колись для прикладу інших треба буде це подати до загального відома українського загалу. Тепер ще може й завчасно виявляти деякі його тайники.

Як відомо — в історичному розвитку українського народу Братства як осередки й носії рідної культури відограли дуже поважну ролю. А все таки вони не постидались би свого наймолодшого нащадка в гірському Тиролі. Я спинюся тільки на діяльності того Братства за останній рік, про що звітувало воно на своїх Загальних Зборах 25. лютого б. р. перед своїми членами.

Може не так злоба, як натиск австрійських і деяких окупантських чинників дуже не сприяли цього року повному розпростертю крил цьому життєвому й конечному в нас товариству. Ніби ніхто не казав „ми вам закриваємо товариство", але використовуючи потребу помешкань у місті, відібрали Братству льокаль, де приміщувалися бюра, харчівня й народня школа. Думаєте, що може на помешкання забрали льокаль? Зовсім ні; на драптивеньку каварню. Якийсь час здавалося, що всьо розлетиться. Але Братство перенеслося на кілька місяців за місто до бараку, доки впертими заходами таки не набуло в місті інший льокаль. Школу приміщено теж. Тільки від 25. травня 1947 р. треба було втратити харчівню, бо для неї треба вже більшого приміщення (їдальня, кухня, магазин і т. п.). А шкода, що нема харчівні. За 3/4 останнього року (до часу закриття) вона видала для українців 12,765 дешевих обідів і 4,015 вечер, при чому справді принесла Братству 470 шілінгів страти, але — це для своїх.

Як у попередніх роках, так і цього — вело Братство власну робітню кравецьку і шевську. Кравецька робітня зробила для наших емігрантів 46 нових одягів і 30 штук направила, а шевська обслужила 281 осіб, виконуючи 11 пар нового взуття й направляючи 270 пар. Чи ви уявляєте собі, що значить тут направити одіння, чи обуву, не говорячи про нове? Німецькі ремісники не приймають, а коли приймуть то за великі гроші й додаткові дарунки (масло, цигаретки тощо), а ждати треба так довго, що всьо тимчасом облетіло б. Обі робітні принесли звітового року 2,428 шілінгів доходу, що його Братство вжило на школи.

Удержує Братство також загальну й зубну амбуляторію, яких лікарі обслужили біля 200 осіб емігрантів.

На допомоги видало Братство готівкою 17,016 шілін. продовж року.

Головною діяльністю Братства й його неоціненою заслугою — це ведення українських шкіл і перешкільних установ. Властиві школи були: 7 народніх, 2 гімназії, одна торговельна вища й нища, а перешкільні установи — це курс для керівників автомашин і фотографічний. В братських школах є тепер 345 дітей і 46 учителів, а на перешкільних курсах було 47 учасників. Братські гімназії вже випустили дотепер 126 студентів на університет. Около 40 автокерівників, 30 фахових торговельників, 15 фонографів. Це вже

(Докінчення на стор. 3-тій)

Що діється в Чехословаччині?

(Розмова з чеськими втікачами в Німеччині).

Регенсбург, німецьке старинне місто, лежить недалеко від чеського кордону. Сюди прибула перша хвиля втікачів із Чехо-Словаччини, головно з Праги. Вашому кореспондентові удалося деякий час розмовляти з цими новими „переміщеними особами" (ДП).

В Регензбурзі чехів є коло 300 осіб з жінками й дітьми. Сподіваються, що незабаром прийдуть тисячі нових емігрантів із Чехії. Перша група емігрантів із Чехії — це визначні діячі в політиці, в журналістиці або високі державні урядники. Є тут бувший президент поліції з міста Пілзня (відоме на ввесь світ пиво). Є навіть бувші міністри. Одні прибули на німецьку землю з родинами і з деякими річами. Інші вирвалися в чім стояли, дехто загубив при втечі і членів своєї родини.

Чехи між усіми словянськими народами були найбільше прихильні до Росії. З любови до Росії чехи готові були пожертвувати інтереси України для „великої визволительки словян". Навіть на Карпатській Україні, що до 1939 р. належала до Чехо-Словаччини, чехи піддержували москвофільство.

На весні 1945 р. в Чехо-Словаччину прийшла совєтська армія. Тут чехи і словаки пізнали на власнім досвіді, яка та Росія, на котру вони так надіялися. Грабування, насильства над жінками та некультурне поводження вояків червоної армії тяжко пригнобило чехів. Особливо далися їм узнаки сібірські, туркестанські й кавказькі напівдикі вояки, що прийшли були з армією марш. Малиновського. З тяжкою бідою удалося чехо-словацькому урядові позбутися цих „визвольників". З того вийшла приповідь про росіян: „Чекали ми на вас 20 років, а тепер, за півроку знайомства, вас повік не забудемо"...

В Празі та в інших містах Чехо-Словаччини вибудовано памятники совєтським воякам, що загинули в боях з німцями. Чехи-втікачі говорять про червону армію з ненавистю. Але признаються, що в тій армії були й порядні люди: „То були в першу чергу ваші українці. З ними ми могли легко порозумітися і вони нас брали в оборону перед дикунами". Чехи говорять про українців з великою симпатією: **Це велике, історичне досягнення.** Твориться спільний фронт словянських народів проти большевицької Росії.

В Німеччині чехи не почувають себе добре. Адже ж чехи вигнали три мільйони німців із Судетів! Та тепер доводиться їм тікати в ту саму Німеччину...

У звязку з тим наведу такий випадок:

В Регензбурзі вигнані з Чехії судетські німці зустріли одного чеха, що їх вигонив із рідної хати. Тепер той чех мусів сам покинути свою батьківщину, опановану большевиками, і рятувати своє життя в Німеччині. Судетські німці того чеха тяжко побили...

За теперішній стан Чехо-Словаччини чеські втікачі винуватять у першу чергу Бенеша і Яна Масарика. Вони кажуть, що ці провідники мусіли б передбачати, що принесе большевицька Москва в Чехо-Словаччину. Вони поставили **все на одну карту** (большевицьку). Поляки зробили інакше. Вони лишили свій національний уряд у Лондоні. Тепер увесь чеський національний провід знаходиться в большевицьких руках. Небагато визначних чеських провідників вирвуться з краю за кордон. На голови Бенеша і Масарика сиплються прокляття чеської народньої маси. Може бути, що цей крах усієї політичної лінії, яку вели Бенеш і Масарик, привів Янна Масарика до самогубства...

Чеські втікачі кажуть, що, може, Масарика вбили комуністи, а після того проголосили, що він кінчив життя самогубством: „Коли комуністи могли побити президентового брата — Войту Бенеша, то чому б вони не могли вбити Яна Масарика? Його труп лежав 1½ години під Чернінським палацом і ніхто на те не вважав"...

Захопивши владу в свої руки, чеські комуністи почали велику „чистку" в урядовім апараті. Звільнених урядовців зараз таки викидають із приміщень, забирають „на державу" все їх майно. Це — спосіб, випробований в СССР. Він впливає на людей, залякує їх, примушує до покори. Чехо-Словаччина все більше „совєтизується": по школах висять портрети Сталіна, все господарство Чехо-Словаччини підлягає директивам із Москви. На роковини першого президента Чехо-Словаччини — Т. Масарика — 7. березня більше говорилося про Сталіна.

Чеській делегації, що їздила в Москву для заключення торговельного договору, підсунули вночі цей договір для підпису, без усяких розмов. Мусіли підписати, ще й зобовязалися націоналізувати всю промисловість.

Настрої в Чехо-Словаччині дуже протибольшевицькі. При вільних виборах, — кажуть утікачі, — комуністи ледве чи зібрали б 10% голосів. Але тепер у руках большевиків уся влада. Вони „зроблять" свої вибори.

Чехи пильно слухають радіовістки зза кордону. Вони надіються, що перебудуть і большевицьку неволю. Але якою ціною? Терор росте. Жертви збільшуються. Чехи надіються, що всі народи об'єднаються, щоб відбити большевицьку небезпеку. Українці для них — бажані союзники.

Д. С.

ВАЛЕРІЯН ПІДМОГИЛЬНИЙ

В ЕПІДЕМІЧНОМУ БАРАЦІ

Оповідання

8)

День-у-день переконувалась сестра Одарка Калинівна, що Бог прокляв тих людей, з якими їй доводиться жити. Вона зрозуміла, що не хоче Бог їх простити і молитись за них даремно.

Здибаючись з ними, вона трималась їх осторонь та гадала:

— Я молилась за вас до безтями. Бог великий не почув мене, бо він прокляв вас і нащадків ваших. Ви ще жахнетесь його гніву, прокляті від Бога.

Вдень вона збирала квіти та запашні трави і розкидала їх по кімнаті. Кожний куточок квітчала вона і сплела на образ Христа великий віночок з колючої шипшини.

Вечорами вона не молилася вже, навіть не запалювала лямпадки; вона тільки казала, повернувшись обличчям до Христа:

— Дякую тобі Боже. Мені нічого не потрібно.

Потім вона сідала на стілець і почувала, як утворюється надслівний зв'язок між нею і божеством; вона почувала, що стає часткою його великої волі і думок.

Щовечора міцнішав цей зв'язок і дедалі, то вільніше розумілася Одарка Калинівна з Богом. Він, уквітчаний тернами, одкривав їй свої затаєні пляни і радився з нею в кімнаті, закиданій квітками та пахощами степів.

* *

Сестра Пріся не одходила ані на крок од Ганнусі, і начальник станції мусів іти з ними обома й Антосем до річки.

Начальник станції був невдоволений і не розумів Прісіної поведінки. Та взялася рука за руку з Ганнусею і перед тим, як сказати що, так дивилась на неї, ніби прохала дозволу говорити.

Мовчки подивились вони на холоднувату просторінь річки та на легенький місток, що місяць перекинув між двома берегами.

Коли вернувся назад до бараку, сестра Пріся попрощалась, щоб рзом з Гнусею іти до кімнати.

— Сестро Прісю, — сказов тоді начальник станції. — Мені треба дещо сказати вам наодинці.

Пріся щільніше притулилась до Ганусі, хотіла щось одмовити, а потім швидко подалася геть, зовсім звісившись на Ганнусину руку.

— Чого ж мені боляче? — питала вона. — Я ж сама хотіла й зробила...

— Це мине, — сказала Ганнуся.

— Прісю, оце все? — гукнув їй наздогін начальник стонції.

Йому ніхто не відповів.

Він тоді сів на своє колесо й посунув на станцію. На платформі, як звичайно, гуляла ліхтарникова дочка; вона привіталась з ним, і він хитнув їй головою. В кімнаті він запалив світло й знайшов свою записну книжку. Довго він вдивлявся у написані там слова:

Квітня 3-го. Вночі Пріся й я

Одну хвилю серце йому підкотилось до горла, і він схопився, щоб бігти з цією книжкою до бараку та крикнути там:

—Пріся моя! Ось документ!

Та він заховав книжку; він зрозумів, що кохання промчало повз його, як потяг, і зникло ген, як і всі потяги, що проходили коло його станції.

(Кінець).

КОМУНІКАТ

ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ.

(КВІТЕНЬ, 1948.)

Праця Харчевого відділу ЗУАДК.

В лютому, 1948 покликано до життя Харчевий та Допомоговий Відділ ЗУАДК зі завданням заготовки та висилки харчевих пакунків до представництва ЗУАДК в Німеччині та Австрії. На перших зборах відділу, які відбулися дня 14 лютого ц. р., вибрано головою цього відділу п-ню Олену Штогрин а секретаркою п-ню Стефанію Вовчок. Членами стали наші патріотичні жінки та чоловіки, котрі взяли на себе обов'язок приходити кожної середи до Горожанського Клюбу на 847 Н. Френклін вул. у Филаделфії, пакувати харчі та надавати їх на пошту. По день 1 квітня 1948. Харчевий Відділ вислав: 22,300 фунтів товщу в 446 пакунках по 50 фунтів кожен; 20,000 фунтів цукру, оливи, молока, какао, кави, сушених овочів і т.п. вартости $2,100. 37 пакунків медикаментів, закуплених ЗУАДК за суму $2,475 та 8 пакунків медикаментів, дарованих медичним Американським Допомоговим Товариством, вартости $2,000. Всю цю працю пакування та висилки поверх 40,000 фунтів перевели: Пані: О. Штогрин, С. Вовчок, Горохівська, Хомин, А. Дубас, Рудакевич, Бережницька, Насевич, Кісь Р., Омелян, А. Омелян, Ощипко, Стриковська, Е. Слободян, Бережницька, Савчук, Е. Рій, Пушкар; Панове: Р. Карбівник, М. Дубас, Мадай, Я. Мадай, Струк, Бережницький, Іваш, Ганусей, Ваврів та Граб.

Треба згадати, що між працюючими заступлена обильно старша і молода наша генерація.

Писанка для Скитальців.

Користаючи з нагоди, що представництво ЗУАДК. в Німеччині та Австрії розпоряджає своїми складами (вергавзами), Харчевий Відділ звертається з проханням до усіх наших громад та організацій як і поодиноких громадян, присилати як писанку для наших скитальників харчові пакунки. Для лекшого перепакування та висилки прохаємо присилати пачки 25 або найбільше 50 фунтові на адресу:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
817 N. Franklin Street
Philadelphia 23, Pa.

При цьому прохається рівночасно повідомити Допомоговий Комітет окремою карткою від кого вислано пакунок. Присилати головно такі речі: товщ, оливу, цукор, мило, какао, каву, молоко. В одному пакункові висилати тільки одну річ. Все це піде до спільного складу та буде розділено між найбільше потребуючих.

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE. Inc.,
P. O. BOX 1661,
PHILADELPHIA 5. PA.

Промінь у темряві

(Докінчення зі стор. 2.)

поважний здобуток. Деякі школи вдержуються засобами даної місцевости.

Школи в місті Інсбруку удержує повністю саме Братство, а іншим школам хіба зрідка дає невисокі підмоги. Невисокі і зрідка, бо не має з чого. Чи уявляєте собі видаток на самі ці школи, що їх Братство безпосередньо оплачує? Це поважна сума; бо 61,698 шілінгів. Як би не видатна поміч найбільшого братського мецената, єпископа д-ра Бучка в сумі 18,660 шілінгів, та деяких дрібніших допомог (австрійське представництво 4,000 шіл.), то було б дуже круто, бо еміґранти самі не всилі скласти таку суму на саме шкільництво. І Братство вийшло з рахунком „на чисто" цього року. Але це не була велика штука. Коли в касі не було грошей — то вчителі вчили за половину місячної платні, а працівники бюра й референти від листопада м. р. зріклися платні. Вправді директор нашої гімназії (Богдан Попель) стоїть на становиску, що ми мусимо вчити хоч би нам зовсім не платили, але загальна опінія вважає, що так не можна, щоб хтось запрацьовувався для чиїхсь дітей тоді, коли другий міг би затой час байдикувати. Це було б неморально. Братству треба конечно допомогти, щоб воно могло оплачувати своїх працівників (а є їх разом з учителями й добрим церковним хором усіх 75!), що вкладають душу свою у роботу. Для помочі школам — удержує Братство в Інсбруку ще й бурсу для хлопців.

Треба запримітити, що цього року Америк. Український Допомоговий Комітет з Филаделфії прислав для управи Братства поміч, 10 пачок КАРЕ. Але це прийшло в такий скрутний час, коли не було цента в касі. То управа не мала серця затримати собі пачки, а тільки продала їх українцям, а грішми заплатила вчителів. Невелику допомогу дав теж Український Союз Католиків у Вініпегу.

З великим здивуванням замічує ціла наша еміграція, що американські й канадійські духовні кола не виявляють особлившого спочуття до Братства й остають невразливими на його основні меморіяли, переслані тим колам. А видно, що читали ті — „посланія", бо дехто навіть похвалював цю діяльність, радив, до кого Братство повинно звернутися про поміч, сам дещо обіцював, але й на тому й покінчилося. Це ж товариство релігійно-харитативне, де статутово мусить бути священик головою! І якби сьогодні еміграція виглядала без цієї установи! Тому хіба цією дорогою треба вже приватно апелювати до національного та християнського почуття. Бо направду, ще неприємно нам почути на питання, чому Братство не звертається до духовних кругів, — відповідь братських співробітників: нам уже соромно туди звертатися. Вправді Загальні Збори постановили, що управа Братства має звернутися до загалу громадянства по одноразову данину, але при великому зубожінні навіть тих, що до недавна ще щось мали, — це не принесло великого успіху. Факт є, що коло Братства не крутаться ті, що шукають наживи. Це здається ясне хочби тільки з цього факту, що працівники самі зреклися платень. Але преціпь жити з чогось треба.

Може ця статейка буде така щаслива на руку, що американські та канадійські брати допоможуть. Поміч рішучо треба дати, бо виконана Братством робота дійсно залишить великий моральний слід на українській еміграції.

Березень, 1948.

УВАГА! ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.! УВАГА!

СОЮЗ УКРАЇНОК ім. О. КОБИЛЯНСЬКОЇ У ВУНСАКЕТ уряджує зприводу 15-річного ювилею свого існування

СВЯТО КУЛЬТУРИ

В НЕДІЛЮ, 11-го КВІТНЯ (APRIL 11, 1948)
В ПАРОХІЯЛЬНІЙ ГАЛІ, 74 HARRIS AVENUE.

ПРОГРАМА СВЯТА: 1) По Вечірні в год. 2:30 попол. буде відправлена ПАНАХИДА по померших Патронші і членицях С.У. 2) КОНЦЕРТ; в програму входять декламації і сольові пісні, які виконають п-ні Надія Желехівська (недавно прибувша зо скитальщини), та інші найкращі місцеві сили. Реферат на тему „Рідна Культура" виголосить п. М. Кокольський, що недавно приїхав зо скитальщини. Ювилейну промову виголосить п-ні Клавдія Білон. 3) Вистава українського народнього мистецтва. 4) Чайне прийняття.

Комітет запрошує місцевих і позамісцевих громадян на це свято. Програма концерту надзв. багата, крім того налюбуєтесь чудовими українськими вишиваними річами, писанками і керамікою, які одержали з Централі С. У. Весь чистий дохід піде на Наукове Т-во ім. Т. Шевченка в Ню Йорку. Комітет.

Совєтська державна поліція

30 років тому, через пару тижнів після большевицького перевороту в грудні 1917 року, засновано Радою Народніх Комісарів „Всеросійську Чрезвичайну Комісію" (ВЧК) для боротьби з контрреволюцією В 1922 році Ленін змінив назву державної поліції з ВЧК на ГПУ - „Государственное Політіческое Управленіе". По суті нічого, звичайно, не змінилося, як не змінилося і тоді, коли перед другою світовою війною „Політіческое Управленіе" перейменовано було на „Народний Комісаріят Внутренніх Дел" (НКВД). Отже, НКВД замінило собою колишню ВЧК і ГПУ. Після реорганізації державного апарату в березні 1946 року і перейменування комісаріятів на міністерства засновано при міністерстві внутрішніх справ „Отделеніе Внутренней Безопастності", що бере на себе функції самостійного міністерства. Переглядаючи всі ці метаформози, ніхто ніколи не сумнівався, що протягом 30 років в існуваннї російської поліції, над якою панував дух нечуваних терористичних методів, не мінялось фактично нічого, крім назви і хіба самого удосконалення тих методів.

Світ переконався, що засновані на російських зразках німецьке Гестапо і частинно італійська „Овра" ніколи не осягнули терористичної досконалосте ЧЕКА чи НКВД. Московська преса присвятила 30 ліття заснування ЧЕКА неабияку увагу. Вона пише про незмінність лінії і завдання цієї установи. Мета цієї організації — боротьба проти будь-яких опозиційних рухів. Так було за часів Дзержинського, першого шефа ЧЕКА, так є і на сьогодні. Політика безоглядного винищування неприязних совєтському режиму течій буде провадитись далі і без змін. Чи НКВД має велику силу в СССР? Пригадаймо собі вбивство ленінградського партійного секретаря Кірова. Вбивство невияснене, що, мабуть, було переведене самою державною поліцією. Пригадаймо собі ті численні інсценізовані процеси 30-тих років проти троцькистів, що мали фактично на меті винищення старих большевиків, тобто таких, що не зраджували засад комуністичної системи, а бажали лише обмежити чи зломити сталінську самовладу. Ягода і Єжов, тодішні шефи ГПУ, зрозуміли ці завдання. Організація російської державної поліції далеко переросла завдання звичайного апарату для утримання порядку. НКВД — це держава в державі, вона має власну армію, що оберігає кордони підчас миру, утримує школи, в яких виховує пропагандистів для Комінтерну (Комінформу), має власних дипломатів. Опріч того — це могутня господарська інституція, яка постачає людську робочу силу для індустріяльної розбудови, використовуючи для того всі засоби. Так під час праць над газопроводом Саратов-Москва усі працездатні цілої околиці були примусово мобілізовані до роботи. Канал Москва-Волга будували передусім так зв. каторжники — засуджені НКВД. А скільки тепер на підставі усяких сумнівних обвинувачень і підозрінь депортовано на Урал, в шахти Середньої Азії чи на Далекий Схід, — хіба лише самій поліції відомо. Навіть за найбільш обережними здогадами нараховується їх мільйони. Влада, яку тримає провід НКВД, дивовижна. Вона стоїть вище самої комуністичної партії, хоча ніби їй служить. І саме цей провід стане, либонь, вирішальним чинником у питанні про наслідника Сталіна.

(Наше Життя).

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ДІТРОЙТ, МИШ.

Концерт Тов. Українських Університетських Абсольвентів на добру ціль.

Товариство Українських Університетських Абсольвентів в Дітройті влаштовує при участі наших добрих професійних і непрофесійних музичних сил Концерт, з якого дохід піде на стипендії для нашої молоді, що вчиться по університетах. Хоч Товариство існує вже 10 років і дало досі яких 20 таких стипендій, воно не зверталось до загалу за попертям. Та тепер звертається і просить поперти імпрезу та добру ціль. Наше Товариство складається з професіоналістів першої генерації. Усі ці наші адвокати, лікарі, учителі, інжинери тяжко працювали, щоб покінчити студії. Це вони добре памятають і тому намагаються помагати молодшим з нашої молоді, що іде на університети. Досі Товариство помогло 20 українським студентам і студенткам, а тепер хоче цю поміч збільшити.

Товариство це, як відомо, влаштовує теж різні наукові доклади та дебати. Воно має гарну бібліотеку, де зібрані книжки про Україну та український нарід. Україна знаходиться тепер у трагічному стані й ми повинні обороняти змагання українського народу до визволення і своєї держави. До цього треба нам тепер і буде треба пізніше що раз більше українських сил тут роджених і вихованих. Дбати про це є ціллю Товариства.

Концерт відбудеться в Українськім Народнім Домі в неділю 11. квітня, а зачнеться в 3. годині пополудні. Віримо, що загал зявиться на ньому у великому числі.

Ів. В. Іванчук, член.

Популярно-наукові виклади НТШ в Ню Йорку

Побіч свого головного завдання — спомагати наукові досліди українських науковців — Наукове Товариство ім. Шевченка має теж друге завдання: популяризувати здобутки новочасної науки серед широких кол українського громадянства. Виконуючи це своє друге завдання Американський Відділ Наукового Товариства ім. Шевченка приступає до влаштування першої серії популярно-наукових викладів в Ню Йорку. Це тільки перший початок, бо внедовзі плянується при допомозі нових сил, що прибули з Европи, влаштувати подібні серії викладів по інших скупченнях української іміграції в Америці та може й зорганізувати вакаційні курси українознавства. Від заінтересування організацій то громад залежить успіх тої акції.

Весняний цикль викладів НТШ буде відбуватися в шкільній авдиторії парохіяльної школи св. Юра при Шостій вулиці в Ню Йорку постійно в годині восьмій вечором. Евентуальна зміна галі буде подана наперед. Попередно усталена пора показалася непрактичною й тому на майбутнє виклади будуть відбуватися пізніше, себто в суботу в годині 8-мій вечором. Ось такі виклади зложаться на першу серію популярно-наукових викладів Американського відділу НТШ:

Весняна Серія Викладів в Ню Йорку 1948:

10. квітня — Д-р Р. Осінчук: Народне здоровля в політичному розвитку народу.

17. квітня — Проф. М. Лисогір: Слово о Полку Ігоревім виразником високої культури Української Держави в Княжій Добі.

24. квітня — Д-р Т. Олесіюк: Україна на Колоніях.

8. травня — Д-р М. Чубатий: Новочасна українська культура під окупацією.

15. травня — Проф. В. Шугаєвський: Нищення українських культурних памяток в часі війни.

22. травня — Д-р В. Калина: Атом то його сила.

Перший Виклад д-ра Р. Осінчука на тему „Народне здоровля в політичному розвитку народу", що відбудеться вже в суботу, 10. квітня, в годині восьмій вечором, порушить важливе питання — як, здавалося б, приватна справа здоровля людини стає джерелом потуги або слабости народів. Дістанемо там відповідь на глибокі причини ривалізації англосаського та слов'янського світу, як теж політики націстів винищування інших рас.

Приходіть та почуєте про ці фундаментальні справи новочасної політики поміж народами. Вступ вільний.

Управа Американського Відділу НТШ.

ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

УВАГА! — НЮАРК Й ОКОЛИЦЯ!

ТОВ. ім. БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО, ВІД. 133 УНС.,
котрий був заснований дня 12. жовтня 1908 р. заміряє відсвяткувати

СОРОКЛІТНИЙ ЮВІЛЕЙ В ЖОВТНІ ЦЬОГО РОКУ!

Щоб це свято гідно відсвяткувати ми просимо всіх членів і члениць, ОСОБЛИВО ЖІНОЦТВО, прийти на наші звичайні місячні збори дня 10-го КВІТНЯ 1948 р. в год. 7. ввечір точно, позаяк в год. 8-мій, по зібранні вкладок, відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

на котрі приїде організатор УНС., котрий виснить, чому то для нас ВСІХ не має кращої чи ліпшої організації понад У. Н. Союз.

Крім організатора УНС буде ще другий бесідник, що тільки прибув із скитальщини, тому просимо на ці так важні спеціяльні збори й не членів й прибувших із скитальників на год. 8. вечором, до централі, а саме Ukrainian Center, 3rd floor, 180 William Street, Newark, N. J.

ЗА УРЯД ТОВ. ім. Б. ХМЕЛЬНИЦЬКОГО, ВІД. 133 УНС:
Іван Андрейчин, секр.

ДО ЧИТАЧІВ СВОБОДИ

Коли зміняете свою адресу, а Ви є ЧЛЕНОМ У. Н. Союзу, то подайте число відділу. А коли Ви є передплатником, то це при зміні адреси зазначіть.

Подані нам так інформації прискорять зміну адреси без проволоки.

Адм. Свободи.

УВАГА! ДІТРОЙТ і ОКОЛИЦІ УВАГА!

УКРАЇНСЬКІ УНІВЕРСИТЕСЬКІ АБСОЛЬВЕНТИ
"UKRAINIAN GRADUATES"
: устроюють :

Перший МУЗИКАЛЬНИЙ КОНЦЕРТ

В НЕДІЛЮ, APRIL 11, 1948, о годині 3:30 пообіді
в Українськім Народнім Домі, Martin & Michigan Ave.
DETROIT, MICH.

В програмі беруть участь найкращі молодечі сили міста Дітройту і околиці.

Громадяни: Весь дохід з цего Концерту призначений на стипендії (SCHOLARSHIPS) для української молоді, що іде студіювати на університети. — Просимо о щире попертя!

П. Стасюк
124
ПЕРША ЕВЕНЯ, НЮ-ЙОРК, 3.
(між вулицями 7.ою а 8.ою)

Поручає в цім тижні слідуючі продукти по наступних цінах:

ШИНКА	ВУДЖЕНКА	СМАЛЕЦЬ	ВУДЖЕНІ ВОЛОВІ ЯЗИКИ	ВУДЖЕНИЙ ТЕНДЕРЛОЙН
ВАРЕНА (BOILED HAM SLICED)	BACON SLICED	(LARD) ANY BRAND)	SMOKED BEEF TONGUE	SMOKED BUTT
$1.09 ¢ lb	71 ¢ lb	27 ¢ lb	44 ¢ lb	75 ¢ lb

КОВБАСА сікана першої якости 59 ¢ lb

Склеп отворений кожного дня до години 6. ввечір — Точно.

Праця для жінок і мужчин
WANTS ADS
CLASSIFIED DEPARTMENT:
BErgen 4-0237 — BRyant 9-0582

ПОТРІБНО ЖІНКИ

ЖЕНЩИН ЧИСТ. ОФІСИ, В НОЧІ, добра платня, знаменита нагода. також місце для кухарок і дом роб. Част. час, або цілоденно.
Atlas Employment Agency
474 50 St., Brooklyn, N. Y.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Освітна праця.

Ідейна праця Освітно-Культурної Секції при читальні „Просвіти" в Филаделфії йде повним ходом. Досі влаштовано сім докладів з різних ділянок культури, які були виконані нашими знаменитими силами. Про прелегентів уже була прихильна згадка в національній пресі. Праця О. К. С. стає вже знаною майже всім місцевим українцям, котрі розуміють значення освіти. Одначе є в нас навіть організовані громади, які відносяться байдуже до цеї справи. Чому, це вже належить до даних громади та їхнього проводу. Проте раз розпочате добре діло знаходить що раз більше ідейних людей, які оцінюють цю працю. Найважніше, щоб освітно-культурні секції розвивались всюди в могутню силу і додавали життя українським громадам не тільки на цей сезон, але й на довший час.

Цікавим мабуть буде для нашого громадянства організування нашої студентської молоді на університетах в Филаделфії. Самі вони дуже прихильно вітають цей плян, а ми беремось разом з ними до здійснювання наших мрій, а саме до оборони нашої поневоленої батьківщини. Котрі отже зі студіюючої молоді бажають прилучитися до цього руху, хай зголошуються на адресу 847 Н. Френклин вулиця, до читальні, кожного четверга в тижні.

Щодо дальших відчитів О. К. С. в Филаделфії, то 8-мий з ряду відчит відбудеться 9-го квітня на тему „Слово о Полку Ігоревім". Лектором буде д-р Л. Цегельський. Віримо, тому домівка громади повинна заповнитися слухачами. Дальшими лекторами в цьому сезоні будуть такі прелегенти: проф. Б. Гарасимович, голова О. К. С., Т. Кошіль, Е. Рогач, І. Струк, й мгр. Малай. Про теми відчитів й час слідіть за оголошенням в національній пресі.

Освітно-Культурна Секція міста Филаделфії.

БРУКЛИН, Н. И.

Свято-Концерт для вшанування памяті Т. Шевченка.

Українська громада Бруклина зібралася в неділю, 21. березня, в домівці власного Народного Дому, щоб вшанувати память найбільшого генія-поета українського народу, Тараса Шевченка. Традиційним порядком у програму Свята ввійшли: хорові продукції, промови, солоспів, деклямація і реферат. У вступному слові візвав парох Бруклина, о. ген. вікарій А. Лотович, щоб присутні брали собі приклад із життя нашого Генія і горіли тою самою любовю до України й українського народу, якою горів Т. Шевченко. Мішаний хор під орудою п. Савицького започаткував свій виступ відспіванням американського гимну, після того слідував „Заповіт" і „Світить місяць". П-на Леся Костів віддеклямувала з чуттям вірш „Розрита могила".

Центральною точкою програми був глибокий змістом, по мистецьки оформлений реферат проф. М. Кокольського, недавно що прибувшого із скитальщини до Америки. Прелегент змалював яскравими красками тернистий життевий шлях генія-борця Тараса від малого хлопця-кріпака аж до смерти, всюди і все підкреслюючи його горячу, безкорисну любов, його посвяту для рідного краю і народу, його глибоку релігійність, його безпощадну погорду для зрадників рідного народу, його сміливий виступ проти царату, його безмежну тугу за Україною підчас „заслання"; його пламенні слова „Вставайте, кайдани порвіте" — все це ілюстрував прелегент цитатами і виїмками із творів незабутнього Тараса, так, що було духовою насолодою слідити хід думок реферату, сконструованого в оригінальній, мистецькій формі.

Милою несподіванкою був виступ відомого соліста-баритона, артиста А. Цюпи, що заблиснув неабияким голосовим багацтвом, відспівавши в супроводі пані М. Гребинецької три пісні: 1) „Гетьмани..." 2) „Доле..." 3) „Ой гляну я..." З черги слідував заклик о. пароха Лотовича до присутніх, щоби зложили жертви для скитальників, а головно для хворих членів УПА і в той спосіб засвідчили свою єдність із борцями-героями на рідних землях. В наступному проспівав хор три пісні: „Думи мої", „Ой мовивжеєсь з дуба листочку", і „Ой сама я сама пшениченьку жала".

Всі виступи хору ціхувала певного роду непевність у співі; голосово сопрани глушать альтів, а баси ніяк не можуть зрівноважити домінації сопранів. Тенори взагалі за слабі і в деяких партіях їх майже не було чути. Динаміка виконання мало вишліфована мимо зусиль дириґента, якому не можна відмовити доброї волі і вкладу праці. Та він сам до певної міри утруднює собі ситуацію, добираючи пісні більше сантиментально-розливчастого характеру, бо в ніодному виступі не помічалося намагання внести в репертуар тону бадьорости, боєвого настрою. Внаслідок цього пісні по більшій части виходили блідо. В кінцевому слові п. Ю. Павчак подав до відома вислід збірки, що дала суму $93, в теплих словах подякував всім присутнім за участь в Святі і жертви, а рівночасно звернувся з горячим апелем до тих, що були на салі, а ще більше до тих, що не зволили прийти на таке небуденне Свято, щоби більше уділяли себе в громадському житті, щоб викресали хоч іскорку тієї пламенної любови до України, якою горів ціле своє життя Тарас Шевченко. Свято закінчилось відспіванням Національного Гимну.

При кінці звіту не можна поминути мовчанкою і не підкреслити із спеціяльним натиском, що підчас Свята на салі були присутні головно старші громадяни і громадянки, молоді майже не було, її можна було порахувати на пальцях.

Присутній.

ШІКАГО, ІЛЛ.

Демонструємо наші культурні цінноші.

Заходом Т-ва „Мистецький Клюб" в Шікаго, що обєднує інтелігентські шери шікаговського українського громадянства, відбувся перед Великодними святами лат. обряду в Шікаго Поблик Лайбері показ крашення українських писанок. Показ цей викликав дуже живе заінтересування відвідувачів. Доказом популярности тої імпрези були згадки про про неї майже в усіх часописах Шікаго зі знимками, м. і. в „Шікаго Трибюн", „Сон енд Таймс" і „Дейлі Нюз". Зарепродукована нами знимка показує наші пані, Н. Бараболяк з Ріверсайду і А. Кочан із Джоліет, як вони демонструють крашення українських писанок на згаданій імпрезі.

М. Б.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

В справі календаря, себто задержання у церковних святах старого календаря, чи заведення нового, проситься дописів не надсилати, бо в тих, що ми одержали, повторюється тільки те, що вже було сказане одною і другою стороною. Дискусія над цею справою замкнена.

Шукають своїх рідних

УВАГА: Зголошуючись на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохається на початку листа доконче подати під яким числом в розшуках було надруковане прізвище особи, яка вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи дресами від скитальників прохаємо звертатись безпосередньо до ЗУАДКомітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошуючись на розшуки не забувайте вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за витрату часу на полагодження вашої справи.

• • •

ГРУПА — ЛИСТИ ДО:

13,491 До таборових управ на скитальщині від від. розш. ЗУАДКомітету просимо звідомити по таборах, що Чмир Софію пошукує Наконечний Софія з Америки.

13,492 Целюх Миколая від Пелехович Антона.

13,493 Бережанська Катерини і Анастазії з с. Яворець від Луців Григорія с. Галі.

КРАВЧЕНКО ЗАСКАРЖИВ ЗА ОБИДУ ФРАНЦУЗЬКУ БОЛЬШЕВИЦЬКУ ГАЗЕТУ.

Париж, 7. квітня. — На день 29. червня визначено в Парижі судову розправу, що викликала справжню сензацію в міжнародніх колах. Віктор Кравченко, відомий автор книжки „Ай Чоуз Фрідом", написаної після його сензаційної втечі від совєтської закупочної комісії в Америці, заскаржив за обиду французьку комуністичну газету „Лез Леттерс Франсез", домагаючись 1,000,000 франків відшкодовання. Ще на початку появи Кравченкового твору згадана газета всіляко лаяла Кравченка, називаючи його злодієм та агентом американської розвідки.

13,494 Цимбалістий Тараса з с. Добромірка (Збараж) від Винничок Михайла.

13,495 Дмитришин Дмитра з с. Кабарівці (Зборів) від Дяків Гната.

13,496 Мешельський отця та громадян з с. Вікно (Скалат) від Мешельський Олекси.

13,497 Хижняк Марії з України (Київ) від Хижняк-Шиш Христини.

13,498 Родини Турчинських з України (Одеса) від Гопф Івана.

13,499 о. Бартош, о. Мартинюк з с. Остапя (Скалат) парохіян мойого батька від Райтаровський Ізидора.

13,500 Фейда Осипа і Якова з с. Тарнавка (Сянік), Петрів Миколи від Фейда Миколи.

13,501 Рідних і знакомих з с. Богатківці (Підгайці) від Бойко Богдана.

13,502 Черняк Ганьки з дому Бик від Бик Дмитра з с. Болестрашичі (Перемишль).

13,503 Смолінська Анни з дому Кунець з с. Ляцьке (Золочів) від д-ра Квасовський Романа.

13,504 Чуґас Федора з с. Хащова (Турка) від Лис Катерини.

13,505 Евнин Олександри тітки від Мусій Богдана.

13,506 Меґаль Віктора з Винник (коло Львова) від Лазовська-Балич Ольги.

13,507 Гусар Івана з с. Сошиця Велика (Старий Самбір), Гриць Михаїла і Босак Миколая з с. Поляна (Перемишль) від Гусар Миколая.

13,508 Ксьонжик Еви, Бащак Анни з с. Хревт (Сянік) від Дволіт-Ксьонжик Марії.

13,509 Пізанський Йосифа і Анни зі Стрия від Пізанський-Німець Софії.

13,510 Крайник Василя Івановича брата моєї мами з с. Куоо-Ганедне (Вел. Укр.) від Яловеґа-Левченко Івана.

13,511 Лешик Юстини, Петрівська Марії, Козанкевич Марії, Петровський Семена від Лешик Миколи.

13,512 Субейко Катерини з дому Мица, Сивсико Миколи з с. Брухналь (Яворів) від Мица Петра.

13,513 До Українців братів моїх від самітної сироти, 24 літ, Українки має середну освіту і курс мед. сестер, просить афідевіт Татух Ірина з Перемишля.

13,514 Кашуба Миколи з с. Загробелі (коло Тернополя) від Вацик Олександра.

13,515 Пиптив Івана від Борута Онуфрія з с. Шандрівці (Турка).

13,516 Мількович Дмитра стрийка з с. Сідний (Самбір) від Мількович Ковалик Розалії.

13,517 Дзюба Анни, Гозена Анни і Олени з с. Кольчиць (Лісько(від Дзюба Василя.

13,518 Гамера Івана, Степана, Дмитра і Анастазії, Біла Марії, Сорівка Анни з с. Поляна Хирівська (Перемишляни) від Гомера Остапа.

13,519 Рипяк Михайла стрийка з п. Лісько від Рипяк Осипа с. Петра з с. Мальгович (Перемишль).

13,520 Бода Зені з с. Деліїв (Станиславів) від Заяць Марти д. Анни Бода.

13,521 Баранський Ґодори, Михайла, Антона з с. Стружилів від Баран Марії.

13,522 Триндовацький Михайла з Теребовельщини від Петришин Павла.

13,523 Паук Михайла і Василя з с. Болод Горішний (Добромиль) від Вороньчак Теодора.

13,524 Ковальська Бальбіни з с. Борова Гора (Любачів) від Четербок Еви.

13,525 Питляк Галини і її брата Питляк з с. Пилатківці (Борщів) від Берегулька Станислава.

13,526 Дацко Татіяни дочки Дурбона з с. Дорогова від Валіґунда Федора.

13,527 а) Білинський Івана з с. Пруси (Самбір), о. Білинський Володимира з с. Біліна Велика.

13,527 б) Прутиняк Федора з с. Гошів (Сянік) від Прутчак Стефанії.

13,528 Тимків Юрка з с. Ліщині (Дрогобич) від Федик Юрія.

Голоситись на адресу:
United Ukrainian American Relief Committee
P. O. Box 1661
Philadelphia 5, Pa.

Кожний, хто бажає, щоби прислане ним оголошення пошукувань родини і знайомих різних скитальників було поміщене у „Свободі" безплатно, хай вишле таке оголошення впрост до
UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE,
P. O. BOX 1661, PHILADELPHIA 5, PA.
Хто бажає, щоби прислане ним оголошення було поміщене, раз або більше разів, окремо, як платне, то хай разом з оголошенням пришле гроші. Одноразове оголошення, розміру 1½ цаля в одній колюмні, коштує $1.00.
Адм. „Свободи".

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Місячні збори Бр. св. Василія, від. 339, відбудуться в суботу, 10. квітня, в год. 7. ввечір, в домі Громади, 3322 Н. Лавренс ул. Просимо всіх місцевих і позамісцевих членів бути приявними на цих зборах, бо є дуже важні справи про хворих членів. Шановні члени, бодай при кінці компанії за новими членам до Союзу привідіть по одному новому членови. — За уряд: І. Сорока (ст.), предс.; Т. Плавяник, кас.; А. Хримяк, секр.

ТАМЕСТОН, КОНН. — Тов. Укр. Січ, від. 421, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться 10. квітня в Укр. Гали, 91 Проспект ул. Просимо всіх членів приходити на збори на призначений час на 8. год. ввечір і приносити свої вкладки до У. Н. Союзу та приводити нових членів. — За уряд: Т. Михнів, предс.; М. Шіпінка, кас.; Й. Шеремета, сікр.

ШІКАҐО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. Стефана, від. 221, відбудуться в неділю, 11. квітня, в год. 12. вполудне, в домі Від. У. Н. Союзу, 843 Н. Вестерн Еве. Зогляду на ва ні справи, просимо всіх члинів і членниць явитися на збори. — Ф. Василовський, предс.; Т. Шпікула, секр.

СКРЕНТОН, ПА. — Тов. Над Збручa, від. 280, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. квітня, в годині 3. пополудні, в Укр. Гор. Клюбі, 608 Вест Лакавана Еве. Пригадуємо всім членам, щоби старалися платити свої вкладки на час. — О. Запоточний, Р. Рубльовський.

ҐЛЕСТОБУРИ, КОНН. — Бр. св. Івана Хрестителя, від. 138, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що квартальні збори відбудуться в неділю, 11. квітня, зараз після Богослуження, в гали церковній при Ґров ул. Просимо всіх членів бути приявними на цих зборах, бо буде звіт урядників за три місяці і полагодження інших справ. — Л. Сидорак, предс.; Д. Качмарик, кас.; С. Кунікевич, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. — Тов. Запорозька Січ, від. 155, подає до відома всім членам, що з причини місії збори відбудуться в трету пятницю, 16. квітня?, в год. 7. ввечір, в гали де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо будуть важні справи до полагоджіння. — За уряд: М. умер. секр.

ЧЕСТЕР, ПА. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 156, повідомляє всіх своїх чл[е]нів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. квітня, точно в год 2. попол., в Громадськім Домі. Просимо всіх членів прийти на збори. — В. Новак, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Зап. Бр. св. Володимира, від. 130, подає до відома своїм членам, що квартальні збори відбудуться в суботу, 10. квітня, в годині 8. ввечір, в церковній гали при 7. вул. На ці збори обовязково мають явитися всі члени, бо є важні справи до рішення. Просимо прийти на означений час. — За уряд: П. Марків, предс.; М. Кравчук, кас.; К. Коваль, фін. секр.; І. Серединський, рек. секр.

КЛІФТОН, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Січ, від. 182, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. квітня, в годині 2. пополудні, в галі парохіяльній, 45-47 Ґовп Еве., Павийк. Просимо членів прийти на збори, бо є справи до полагодження. Довгуючих членів упоминаємо, щоб вирівнали свої загеллости. — І. Живіцький, предс.; О. Боднарчук, кас., Г. Яськів, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Збори Тов. Єдність, від. 163, відбудуться в неділю, 11. квітня, в годині 1. пополудні, в домі Горожан, 847 Норт Френклин ул. Просимо всіх членів прийти на збори, бо є багато справ до полагодження. — М. Паранич, секр.

НОТҐЕМПТОН, ПА. — Тов. Укр. Січових Стрільців, від. 44, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 11. квітня, зараз по Сл. Божій, в галі прав. на Нюпорт Еве. Взиваємо членів прийти на збори і заплатити свої місячні вкладки. Особливо ті члени, котрі більше довгують, щоб старалися заплатити цего місяця. — За уряд: В. Шишка, предс.; А. Бодник, кас.; Л. Димчук, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Місячні збори Бр. св. Петра й Павла, від. 102, відбудуться в нидилю, 11. квітня, зараз по другій Сл. Божій, в гали церковній, 2280 В. 7. вул. — За уряд: Н. Декан, предс.; В. Жук, кас.; Н. Бобечко, секр.

ФРЕНКФОРД, ПА. — Тов. ім. Д. Вітовського, від. 268, повідомляє, що збори відбудуться в суботу, 10-го квітня, в домі Укр. Горожан на Вейклінґ ул., в год. 7:30 ввечір. Довгуючих членів просимо вирівнати свої вкладки. — Т. Рединський, секр.

Чи Ви вже вписали своїх дітей до У. Н. Союзу? Коли ні, впишуть сейчас!

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 20. березня 1948 р. померла в 64. році ..иття
КАТЕРИНА ДРІПЧАК,
члени Тов. ім. А. Бончевського, від. 10. У. Н. Союзу в Ансонія, Конн.
Покійна вступила до Союзу в 1928 році. Походила з села Волівчія, пов. Горлищі, Галичина. Полишила в смутку 3 синів: Павла, Василя, Михайла і 2 дочки.
Похорон відбувся 23. березня з дому ..алоби при участи родини і знайомих до укр. гр.-катол. церкви св. Петра й Павла і на цвинтар св. П. й П. в Дербі, Конн. — В. Їй П.!
В. Глива, секр.

ПОШУКУВАННЯ

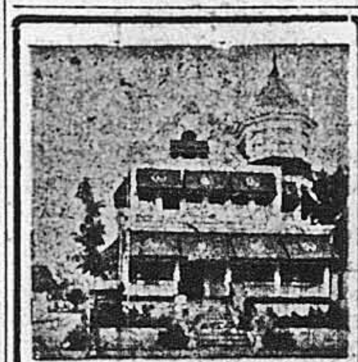
Дочка Марії Ґіжої, **БРОНІСЛАВА,** котра була замужна в силі Кесиничах за **Климком Іваном,** пошукує свого вуйка **ҐІЖІЙ ТЕОДОРА,** з села Малкович, повіт Перемишль, котрий в Америці около 32 років. Прошу зголоситися на таку адресу:
MYKETA KRAWEC
1709 Hawthorne St., Scranton, Pa.

МАРІЯ ЖУК, дочка Теодора Жук і Марії Павлик, з села Березець, пов. Рудки, Галичина, пошукує стрия
МИХАЙЛА ЖУК,
сина Марії і Ілька Жук, котрий виїхав до Америки тому 40 літ. Голоситись на адресу:
JOHN MEDWID
317 Miller St., Latrobe, Pa.

ПРАЦЯ

САМІТНА ЖІНКА, ДІВЧИНА АБО ВДОВА, знайде легку домашну працю на добрих услівях. Голоситись листовно, телефонічно чи особисто до:
AMERICA,
817 N. Franklin Street,
Philadelphia 23, Pa.
Phone: Market 7-0233.

НОВИЙ ДІМ НА ПРОДАЖ В TUCSON, ARIZONA,
де клімат незвичайно лагідний і люди приїжджають з цілого світа для поратування здоровля. По ближчі інформації голоситись листовно до:
W. KUZMA
806 SO. 16th STREET NEWARK, N. J.
або можна зайти особисто вечорами.

Comfortably air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVE. NEWARK
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555
OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗАБАГАТО
Завжди ЩАДІТЬ дещо з вашого обезпечення.
Ми уладжуємо прекрасний ЦІЛИЙ ПОХОРОН за $150.00
У випадку смутку в родині кличте!
KAIN MORTUARIES, INC.
Найбільший український погребовий зарядчик в Америці
S. KANAI KAIN, Pres.
433 STATE STREET
PERTH AMBOY, N. J.
Phone PE 4-4646
— or —
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
86 ELIZABETH AVENUE,
NEWARK, N. J.
Phone Bigelow 3-6762
225 WEST JERSEY STREET
ELIZABETH, N. J.
Phone: EL. 2-3611

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребання по ціні так низькій як ---- $150
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.
JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as $150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568
Branch Office and Chapel:
707 PROSPECT AVENUE
(Cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.
Tel.: MElrose 5-6577

ТАРЗАН, ч. 1822. Події у далекій країні.

Найближчого поранку Тарзан зібрав біля себе 6 найзавзятіших войовників Мутава і приготовлявся до сповнення обіцянки.

„Візьміть лише конечну зброю. Нам треба буде багато лазити по деревах, щоб добитися до цвинтарища слонів" — сказав він.

Потім Тарзан вислав Нкіму, щоб вона залишилася з Дженою в схоронищі, доки він не вернеться.

MEANWHILE, IN THE STATE OF FLORIDA, AN EVENT WAS OCCURRING WHICH WAS TO ALTER ALL HIS PLANS.
REX MAXON
Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

У міжчасі в стейті Флорида скоїлася подія, яка мала змінити його пляни.